

بنام خداوند بخشنده مهربان

احکام مالیاتی مؤسسات خیریه و عام المنفعه

تهیه کننده: بهروز عزیزی
رییس امور حسابرسی مالیاتی

تعاریف

موسسه خیریه : در این دستورالعمل مقصود از موسسه خیریه، موسسه ای است که با اهداف **غیرسیاسی و غیرانتفاعی** تشکیل و رسماً تحت یکی از عناوین **خیریه یا عام المنفعه** در مراجع ذی صلاح **به ثبت رسیده و پروانه تاسیس دریافت نموده باشد.** در اساسنامه این موسسات **باید غیرانتفاعی بودن موسسه، تصریح شده باشد.**

کمک‌های محدود شده: کمک‌هایی که در مورد نحوه استفاده از آنها **پیش شرط‌هایی از سوی اهداءکنندگان** تعیین شده باشد و استفاده از آنها صرفاً تحت شرایط معین امکان‌پذیر است. کمک‌های محدود شده، **تحقق یافته تلقی نمی شود** مگر آن که کلیه شرایطی که دارایی بر اساس آن به موسسه واگذار شده برآورده شود و مبالغ دریافتی بر اساس محدودیت های اهدا کننده هزینه شود.

ناظر: شخص یا اشخاصی که امر نظارت بر درآمد و هزینه موسسات موصوف، به موجب مقررات قانون مالیات‌های مستقیم به آنان محول می‌شود.

اسناد و مدارک مورد نیاز برای ثبت نام و تشکیل پرونده

مؤسسات خیریه باید ظرف یک ماه از تاریخ ثبت در مراجع ذیصلاح یا دریافت پروانه فعالیت به اداره امور مالیاتی ذیربط مراجعه و ضمن تکمیل و ارائه دفترچه ثبت نام (مطابق نمونه تهیه شده توسط سازمان امور مالیاتی کشور) حسب مورد اسناد و مدارک ذیل را جهت تشکیل پرونده به اداره امور مالیاتی تحویل نمایند:

الف) اصل و تصویر اساسنامه به ثبت رسیده توسط مراجع ذیربط ظرف یک ماه

ب) اصل و تصویر آگهی تأسیس منتشره در روزنامه رسمی

پ) اصل و تصویر مدارک شناسایی موسسان یا صاحبان سرمایه

ت) اصل و تصویر مجوز یا پروانه فعالیت

ث) مشخصات حساب‌های بانکی (شماره حساب، نام بانک و شعبه آن) مفتوحه بنام موسسه

تبصره (۱): اداره کل موظف است پیش از تعیین ناظر (ناظرین) مؤسسات خیریه، با تطبیق تصویر اسناد و مدارک تسلیمی از سوی موسسه با اصل آن صحت مدارک را بررسی نماید. به علاوه اداره کل می‌بایست با حصول اطمینان از ثبت موسسه در مراجع ذیصلاح، عنوان صورتحساب‌های بانکی تسلیمی را نیز با نام موسسه تطبیق دهد.

تبصره (۲): در صورت اصلاح اساسنامه در زمان فعالیت موسسه خیریه، موسسه موظف است رونوشت یا تصویر مصدق اساسنامه اصلاحی را ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب آن، به اداره امور مالیاتی و ناظر ذیربط تسلیم نماید.

بند "ط" و بند "ح" ماده ۱۳۹

ط - کمکها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی موسسات خیریه و عام المنفعه که به ثبت رسیده‌اند، مشروط بر آن که به موجب اساسنامه آنها صرف امور مذکور در بند (ح) این ماده شود و سازمان امور مالیاتی کشور بر درآمد و هزینه آنها نظارت کند، از پرداخت مالیات معاف است.

تبصره - کمکهای نقدی و غیرنقدی که در هر سال مالی به مصرف نرسیده باشد بدون تعلق مالیات به سال مالی بعد منتقل می‌گردد.

ح - آن قسمت از درآمد موقوفات عام که طبق موازین شرعی به مصرف اموری از قبیل تبلیغات اسلامی، تحقیقات فرهنگی، علمی، دینی، فنی، اختراعات، اکتشافات، تعلیم و تربیت، بهداشت و درمان، بنا و تعمیر و نگهداری مساجد و مصلاها و حوزه‌های علمیه و مدارس علوم اسلامی و مدارس و دانشگاه‌های دولتی، مراسم تعزیه و اطعام، تعمیر آثار باستانی، امور عمرانی و آبادانی، هزینه یا وام تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان، کمک به مستضعفان و آسیب دیدگان حوادث ناشی از سیل، زلزله، آتش سوزی، جنگ و حوادث غیرمترقبه دیگر برسد، مشروط بر این که درآمد و هزینه‌های مزبور به تأیید سازمان اوقاف و امور خیریه رسیده باشد و همچنین ساخت، تعمیر و نگهداری مراکز نگهداری کودکان و نوجوانان بی‌سرپرست و بدسرپرست در گروه‌های سنی و جنسی مختلف، مراکز نگهداری و مراقبت سالمندان، کارگاه‌های حرفه‌آموزی و اشتغال مصدومان ضایعه نخاعی، معلولان جسمی و حرکتی، زنان سرپرست خانوار و دختران خودسرپرست، مراکز آموزش، توانبخشی و حرفه‌آموزی معلولان ذهنی و کودکان نابینا، کم بینا، کم شنوا و ناشنوا و سایر مراکز و اماکنی که بتوانند در خدمت مددجویان سازمان‌های حمایتی بهزیستی کشور قرار گیرند، از پرداخت مالیات معاف است.

تبصره 5 ماده 139-- درآمدها و عایدی حاصل از موقوفات و کمکها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی اشخاص موضوع بندهای (ط) و (ک) از پرداخت مالیات معاف می‌باشد. این حکم شامل درآمد شرکتهای زیرمجموعه اشخاص مذکور نخواهد بود.

شرط اعمال معافیت موسسات خیریه و عام المنفعه

ماده ۱۴۶ مکرر- معافیت‌های مذکور در مواد (۱۳۳)، (۱۳۴)، (۱۳۹) «به استثنای بندهای (الف)، (ب) و (ز) آن»، (۱۴۲)، (۱۴۳) و تبصره (۱) ذیل ماده (۱۴۳ مکرر) به‌عنوان مالیات به نرخ صفر منظور می‌شود.

تبصره ۱- ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده (۹۵) این قانون در موعد مقرر به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌نماید به‌جز مورد بند (ح) ماده (۱۳۹) این قانون که مطابق ماده (۸۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۴/۱۲/۱۳۹۳ عمل می‌شود شرط برخورداری از نرخ صفر و هرگونه معافیت یا مشوق مالیاتی مندرج در این قانون و سایر قوانین می‌باشد و در صورت عدم ارائه اظهارنامه، دفاتر و یا اسناد و مدارک مذکور، مودی مطابق احکام و ضوابط این قانون مشمول مالیات، جریمه و مجازات مقرر در این قانون می‌شود. حکم این تبصره در خصوص مشمولان مواد (۱۴۴) و (۱۴۵) و بندهای (الف)، (ب) و (ز) ماده (۱۳۹) این قانون جاری نمی‌باشد. اجرای حکم این تبصره در خصوص اشخاص حقیقی مشمول ماده (۸۱) این قانون به‌صورت تدریجی و متناسب با ایجاد ظرفیت‌های اجرائی، اداری و حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور خواهد بود.

مالیات به نرخ صفر موضوع بند «ط» ماده (۱۳۹) -

فصل ششم آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۳) ماده (۱۳۹) اصلاحی ق.م.م

ماده ۶- موسسات خیریه و عام المنفعه در صورتی می توانند از نرخ صفر مالیاتی موضوع این بند استفاده نمایند که واجد شرایط زیر باشند:

الف - موسسه رسماً **تحت یکی از عناوین فوق به ثبت رسیده و غیرانتفاعی بودن آن نیز در اساسنامه** تصریح شده باشد.

ب - کمکها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی آنها به موجب اساسنامه به مصرف امور یاد شده در بند «ح» ماده (۱۳۹) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم - مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ - و اصلاحیه بعدی آن برسد و **این امر توسط سازمان امور مالیاتی کشور طبق مواد (۷) الی (۹) این آیین نامه تأیید شود**

ج - اساسنامه آنها صریحاً متضمن این موضوع باشد که **موسسان و وابستگان طبقات اول و دوم آنان، موضوع ماده (۱۸) این قانون و هیأت امنا و مدیران آنها مبادرت به انجام معامله با موسسه ننمایند.**

د - اساسنامه موسسه صریحاً حاکی از این باشد که **موسسان یا صاحبان سرمایه حق هیچ گونه برداشت و یا تخصیص از محل کمکها و هدایای دریافتی نقدی و غیرنقدی را ندارند و بعد از انحلال، دارایی موسسه به سازمان بهزیستی کشور یا یکی از موسسات دولتی و یا موسسات خیریه و عام المنفعه دیگر واگذار گردد.**

ه - **بر درآمد و هزینه آنها به شرح مواد (۷) الی (۹) این آیین نامه نظارت شود.**

تبصره ۱ - کمک ها و هدایای نقدی و غیرنقدی دریافتی که در هر سال مالی به مصرف نرسیده باشد بدون تعلق مالیات به سال مالی بعد منتقل می شود.

تبصره ۲ - آن قسمت از کمک ها و هدایای نقدی و غیرنقدی دریافتی که صرف اموری غیر از امور مذکور در بند (ح) ماده (۱۳۹) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم شود، **در رسیدگی به عملکرد سالی که در آن سال به مصرف رسیده است، به درآمد مشمول مالیات، اضافه و مبنای محاسبه مالیات قرار می گیرد.**

ماده (11) منابع درآمدی موضوع بند (ط) ماده (139) قانون

اقلام درآمدی ذیل از منابع درآمدی موضوع بند (ط) ماده (۱۳۹) قانون به شمار می‌آیند:

الف) هدیه، اعانه و هبه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیر دولتی.

ب) قبول وصیت، وقف و حبس

پ) کمک‌های دریافتی از مجامع رسمی بین‌المللی و منطقه‌ای و آژانس‌های وابسته به سازمان ملل به شرط احراز.

ت) کمک‌های دریافتی از سایر اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی، مورد تایید و موافقت مراجع نظارتی مربوط.

تبصره (۱): عایدی حاصل از فروش یا اجاره کمک‌ها و هدایای غیرنقدی دریافتی نیز از جمله منابع درآمدی موضوع بند (ط) ماده (۱۳۹) قانون به شمار می‌آید.

تبصره (۲): سود حاصل از تسعیر ارز یا فروش مسکوکاتی که از محل کمک‌ها و هدایا تامین شده باشند از منابع درآمدی موضوع بند (ط) ماده (۱۳۹) قانون به شمار می‌آیند.

ماده (12) مصارف موضوع بند (ح) ماده (139) قانون

مصارف قابل قبول برای درآمدهای مذکور در ماده (۱۱) این دستورالعمل عبارتند از:

الف) مبالغ صرف شده در امور مذکور در بند (ح) ماده ۱۳۹ قانون، به شرح بند (ب) ماده (۱) این دستورالعمل.

ب) مبالغ هزینه شده برای اداره امور جاری موسسه خیریه .

پ) مبالغ صرف شده برای خرید دارایی‌های ثابت برای انجام فعالیت‌های مندرج در اساسنامه موسسه

خیریه به شرط احراز مالکیت.

نحوه نظارت سازمان امور مالیاتی بر درآمد و هزینه موسسات خیریه و عام المنفعه

ماده ۷ - نظارت بر درآمد و هزینه موسسات خیریه و عام المنفعه موضوع بند «ط» ماده (۱۳۹) اصلاحی قانون مالیاتهای مستقیم، ولو اینکه دارای مال موقوفه باشند به ترتیب زیر اعمال خواهد شد.

الف - مرجع نظارت بر درآمد و هزینه موسسات خیریه و عام المنفعه، سازمان امور مالیاتی کشور است که می تواند این اختیار را به **ادارات کل امور مالیاتی ذی ربط** و در موارد یاد شده در بند (۳) ماده (۱) قانون تشکیلات و اختیارات **سازمان اوقاف و امور خیریه** - مصوب ۱۳۶۳ - به سازمان مزبور تفویض نماید.

ب - نظارت بر درآمد و هزینه موسسات عام المنفعه‌ای که **دارای مال موقوفه** می باشند و یا اداره آنها **به موجب قانون یا آیین نامه مربوط به سازمان اوقاف و امور خیریه محول شده است**، با سازمان یاد شده خواهد بود.

پ - مراجع ناظری که قبلاً موافق آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۴) ماده (۲) قانون مالیاتهای مستقیم - مصوب ۱۳۶۶ - و اصلاحیه مورخ ۱۳۷۱/۲/۷ آن، امر نظارت بر درآمد و هزینه موسسات عام المنفعه به آنان تفویض گردیده است، نظارت آنها بر موسسات یاد شده با رعایت مقررات ماده (۱۳۹) اصلاحی - مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ - و **اصلاحیه بعدی آن** و مفاد این آیین نامه کماکان معتبر بوده و اساسنامه این قبیل موسسات نیازی به اصلاح مجدد و تطبیق با این آیین نامه نخواهد داشت.

ماده ۸ - موسسات نامبرده موظفند **ظرف یک ماه از تاریخ ثبت اساسنامه**، تصویر یا رونوشت مصدق آن را به اداره امور مالیاتی محل تسلیم و ظرف همین مدت در یکی از بانکهای محل، حساب جاری به نام موسسه افتتاح و کلیه وجوه نقدی و درآمد خود را به حسابهای بانکی منتقل نمایند و **کلیه هزینه های موسسه را از طریق آن حسابها انجام دهند.**

ماده ۹ - موسسات خیریه و عام المنفعه مکلفند **صورت حساب درآمد و هزینه سالانه** خود را که متکی به اسناد و مدارک قابل قبول باشد، حداکثر تا **پایان مهلت انقضای تسلیم اظهارنامه مالیاتی** سال مالی **مربوط به مرجع نظارت ذی ربط** تسلیم نمایند و **مرجع یادشده** نیز باید **ظرف چهار ماه** از تاریخ وصول صورت حساب، نتیجه رسیدگی را در مورد صورت حساب درآمد و هزینه و رعایت مقررات قانون و آیین نامه اجرایی ماده (۱۳۹) قانون اعلام و **در صورت تأیید، گواهی لازم را جهت اقدام قانونی به اداره امور مالیاتی مربوط تسلیم نماید.**

ویژگی‌های نظار منتخب ادارات کل و نحوه انتخاب آنها و صدور احکام مربوط

نظار می‌بایست از بین **ماموران مالیاتی بصیر و مطلع در امور مالیاتی** که دارای مدرک تحصیلی کارشناسی (لیسانس) یا بالاتر بوده و از سابقه فعالیت اجرائی در یکی از **پست های کارشناس ارشد مالیاتی (حداقل ۴ سال) یا بالاتر برخوردار باشند**، انتخاب گردد. تبصره: انتخاب ماموران مالیاتی رسیدگی کننده پرونده به عنوان ناظر همان پرونده، مجاز نمی‌باشد.

اداره کل مکلف است **حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ دریافت درخواست مودی برای تعیین ناظر** به ترتیب زیر اقدام نماید:

الف) چنانچه موسسه در گروه موسساتی قرار می‌گیرد که بر اساس بند (الف) ماده (۳) این دستورالعمل وظیفه نظارت بر درآمد و هزینه آنها به سازمان اوقاف و امور خیریه محول شده است، **موسسه را جهت تعیین ناظر به سازمان موصوف معرفی نماید.**

ب) موسساتی که با نظر مستقیم وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی یا رییس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور، امر نظارت بر درآمد و هزینه آنها به سایر سازمان‌ها یا نهادها واگذار گردیده است را **جهت تعیین ناظر به سازمان یا نهاد ذیربط معرفی نماید.**

پ) برای آن دسته از موسساتی که مشمول بند (الف) و (ب) فوق نمی‌باشند، باید ناظر یا نظار واجد شرایط انتخاب و **پس از صدور حکم (مطابق نمونه حکم پیوست) به موسسه معرفی شوند.** بعلاوه، تصویر اساسنامه و اساسنامه اصلاحی حسب مورد و سایر مدارک مربوط باید در اختیار ناظر قرار داده شود.

تبصره (۱): اداره کل می‌تواند حسب ضرورت و با توجه به حجم و گستره جغرافیایی فعالیت موسسه خیریه، نظارت بر درآمد و هزینه موسسه خیریه را **به گروهی سه نفره، شامل یک سرپرست و دو عضو واگذار نماید.** در نظارت گروهی، گزارش نهایی با ذکر نام و درج مهر و امضاء تمامی اعضاء و تایید سرپرست گروه تهیه می‌گردد.

تبصره (۲) مدت اعتبار احکام صادره **برای نظار دو سال مالیاتی (عملکرد) است و انتخاب مجدد نظار مذکور پس از انقضای این مدت، بلامانع خواهد بود.**

تبصره (۳): **در صورت انتقال، بازنشستگی یا عدم امکان ادامه فعالیت ناظر به هر دلیل دیگر، اداره کل مکلف است حداکثر ظرف مدت یک هفته نسبت به تعیین ناظر جدید اقدام نماید.** بدیهی است، **ناظر پیشین موسسه باید کلیه مدارک و مستندات مربوط و گزارش آخرین اقدامات انجام شده خود را به ناظر جدید تسلیم نماید.**

مصادیق نظارت در موسسات خیریه و عام المنفعه

ناظر مکلف است با مراجعه به موسسه خیریه موارد ذیل را بررسی و گزارش مربوط را مطابق سازوکار تعیین شده در این دستورالعمل، به اداره امور مالیاتی ذیربط ارائه نماید:

الف) بررسی و اظهار نظر در مورد منابع درآمدی موسسه خیریه و ارائه گزارش تفکیکی درآمدها، شامل کمک‌ها و هدایای موضوع بند "ط" ماده ۱۳۹ قانون و سایر درآمدها.

ب) بررسی و اظهار نظر در مورد مصارف و هزینه های موسسه خیریه و ارائه گزارش تفکیکی شامل مصارف مصرح در بند "ح" ماده ۱۳۹ قانون، هزینه های مربوط به امور جاری موسسه و سایر هزینه‌ها.

پ) بررسی و اظهار نظر در مورد میزان تطابق دامنه موضوعی و مکانی فعالیت های موسسه با اساسنامه مصوب و مجوزهای صادره برای آن.

ت) بررسی و اظهار نظر در مورد میزان صحت و کفایت سازوکارهای کنترل داخلی موسسه خیریه که زمینه کاهش ریسک رسیدگی مالیاتی را فراهم می‌آورد.

ث) نظارت بر فعالیت‌های غیرانتفاعی موضوع تبصره (۱) ماده ۱۳۹ قانون (برگزاری دوره های آموزشی، سمینارها و...) حسب درخواست مکتوب موسسه.

ج) بررسی و اظهار نظر در خصوص تغییرات ایجاد شده در دارایی‌های موجود و یا ایجاد دارایی جدید از محل کمک‌ها و هدایای دریافتی موسسه و تعیین میزان بهره‌گیری از این دارایی‌ها در جلب کمک، انجام امور مصرح در اساسنامه و ارائه خدمات موضوع بند "ح" ماده (۱۳۹) قانون مالیات های مستقیم.

گزارش‌های نظارتی خاص موسسات خیریه

الف) طی سال مالی در **بازه‌های زمانی (۳) ماهه** جهت انجام نظارت دوره ای در خصوص درآمد و هزینه، **طرف یک ماه از پایان هر فصل**، به موسسه خیریه مراجعه و ضمن تهیه صورتجلسه شمارش وجوه نقد (اعم از بانک، صندوق، تنخواه گردان) و همچنین مسکوکات، اوراق بهادار و سایر دارایی‌های سریع التبدیل به وجه نقد (پیوست شماره ۲) گزارش نظارت دوره‌ای را در چارچوب فرم "گزارش نظارت دوره ای موسسات خیریه و عام‌المنفعه" (پیوست شماره ۳) بر اساس اطلاعات مربوط به روز مراجعه، تنظیم نماید. این گزارش باید در دو نسخه تهیه و **حداکثر ظرف ۱۵ روز از تاریخ انجام نظارت، یک نسخه از آن جهت درج در پرونده مودی به اداره امور مالیاتی ذیربط تسلیم شود.**

ب) **حداکثر ظرف مدت ۴ ماه از تاریخ تسلیم** صورت‌حساب درآمد و هزینه توسط موسسه خیریه، **گزارش سالانه** نظارت را در چارچوب فرم "گزارش نظارت سالانه موسسات خیریه و عام‌المنفعه" (پیوست شماره ۴) تهیه و به اداره امور مالیاتی ذیربط ارائه نماید.

پ) **ریسک مالیاتی موسسه** تحت نظارت را بر اساس فرم "**تعیین ریسک حسابرسی موسسات خیریه**" (پیوست شماره ۵) تعیین و به عنوان پیوست فرم "گزارش نظارت سالانه موسسات خیریه و عام‌المنفعه" در اختیار اداره امور مالیاتی ذیربط قرار دهد.

ت) در صورت **مشاهده معاملات و عملیات مشکوک در اجرای مقررات مبارزه با پولشویی**، در اسرع وقت مراتب را از طریق سامانه مربوط به واحد اطلاعات مالی منعکس نماید.

سایر فعالیتهای اقتصادی موسسات خیریه و عام المنفعه

ماده ۱۴ - درآمدهای حاصل از فعالیتهای اقتصادی اشخاص موضوع ماده (۱۳۹) اصلاحی به شرح مندرج در تبصره (۲) اصلاحی ماده (۲) قانون مالیاتهای مستقیم - مصوب ۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحیه بعدی آن - (غیر از مواردی که طبق بندهای ماده (۱۳۹) مزبور از معافیت مالیاتی یا مالیات به نرخ صفر برخوردار می شوند) طبق مقررات مربوط مشمول مالیات خواهند بود.

تبصره ۲ - درآمدهایی که طبق مقررات مربوط دارای نرخ مالیاتی جداگانه ای می باشند با رعایت تبصره (۱) این ماده، مالیات متعلق حسب مورد وفق مقررات مربوط محاسبه و وصول خواهد شد.

رای شورای عالی مالیاتی: درآمد تسعیر ارز (اعم از پایان سال مالی، مصرف نقدی یا فروش و مصرف در امور مذکور در بند «ح» ماده ۱۳۹) و درآمد حاصله از فروش املاک، وسائط نقلیه و سایر اموال منقول و غیر منقول به مبلغی بیش از ارزش ثبت شده در دفاتر و یا درآمد حاصل از اجاره این اموال از مصادیق منابع درآمدی موضوع بند «ط» ماده ۱۳۹ قانون مالیاتهای مستقیم معاف از مالیات می باشد. توضیح آنکه انتقال قطعی املاک و حق واگذاری محل (و سایر حقوق مربوط به املاک حسب مورد) و نقل و انتقال خودرو به ترتیب برابر فصل اول باب سوم قانون مالیات های مستقیم و ماده ۴۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مشمول مالیات نقل و انتقال مقرر خواهند بود. (صورتجلسه شورای عالی مالیاتی شماره: ۴-۲۰۱ مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۱۹)

فصل هفتم: نحوه گزارشگری مالی موسسات خیریه

به منظور تسهیل امر نظارت، موسسات خیریه مکلفند ضمن پایبندی به استانداردهای حسابداری در تهیه صورت‌های مالی خود، در گزارشگری مالی، موارد ذیل را رعایت نمایند:

الف) سرفصل حساب‌ها به ترتیبی طبقه‌بندی شوند که **کمک‌های دریافتی به تفکیک نقدی، غیرنقدی، محدود شده و محدود نشده و خدمات داوطلبانه، قابل استخراج و گزارش باشند.**

به علاوه عایدات حاصل از کمک‌ها و هدایا (مانند مال الاجاره و سود (زیان) حاصل از تسعیر ارز) نیز باید در سرفصل‌های جداگانه گزارش شوند.

ب) سرفصل‌های مربوط به هزینه‌های موسسه به نحوی طبقه‌بندی شوند که کمک‌های مصرف شده در راستای بند (ح) ماده ۱۳۹ ق.م.م.ا از هزینه‌های موضوع ماده ۱۴۸ قانون قابل تفکیک باشند.

پ) علاوه بر ترازنامه و صورت‌حساب درآمد و هزینه، صورت تغییرات وجوه مازاد و صورت تغییرات دارایی‌های موسسه نیز قابل استخراج و گزارش باشند.

مسئولیت ها در اعطای معافیت

- مسئولیت ناظر در خصوص رسیدگی به درآمد و هزینه، به انجام نظارت‌های مذکور در این دستورالعمل و تنظیم فرم‌ها و گزارش‌های مربوط، محدود می‌باشد و مسئولیت انجام رسیدگی‌های مالیاتی و اعطای معافیت بر عهده اداره امور مالیاتی مربوط (یا حسابرس مالیاتی حسب مورد) خواهد بود.
- تبصره (۱): ادارات امور مالیاتی باید در رسیدگی به پرونده مالیاتی آن دسته از موسسات خیریه که در معرض ریسک مالیاتی بالاتری هستند، دقت و کنترل بیشتری اعمال نمایند.
- تبصره (۲): مسئولیت احراز انتفاعی یا غیر انتفاعی بودن ماهیت فعالیت‌های موضوع تبصره (۱) بر عهده اداره امور مالیاتی ذیربط خواهد بود.

نکاتی پیرامون هزینه‌های قابل قبول موسسه خیریه

پ) مبالغ هزینه شده برای اداره امور جاری موسسه خیریه منوط به آنکه از شرایط زیر برخوردار باشد قابل قبول خواهند بود:

پ-۱) صرف این هزینه‌ها برای **انجام فعالیت‌های مندرج در اساسنامه موسسه ضرورت داشته باشد** (مانند هزینه‌های استخدامی، کرایه محل موسسه و...)

پ-۲) صرف این هزینه‌ها **برای جلب کمک‌ها و اعانات ضرورت داشته باشد** (مانند هزینه‌های برگزاری مراسم خیریه، هزینه‌های تبلیغات، تهیه و نصب صندوق‌های دریافت کمک و...)

پ-۳) هزینه‌های انجام شده، حائز شرایط مندرج در ماده (۱۴۷) قانون باشند. در گروه هزینه‌های مذکور در ماده (۱۴۸) قانون قرار گیرند.

بدیهی است این پیش شرط‌ها تنها در خصوص هزینه‌های جاری موسسه صدق نموده و قابل تسری به مبالغ صرف شده در امور مذکور در بند (ح) ماده ۱۳۹ قانون نمی‌باشد.

ت) چنانچه موسسه خیریه فعالیت مشمول مالیات نیز انجام داده باشد هزینه‌های مشترک بین درآمدهای معاف و مشمول مالیات تسهیم خواهد شد.

ث) در خصوص دارایی‌های ثابتی که ارزش دفتری آنها در همان سال خرید یا دریافت، از سود انتهای دوره موسسه کسر شده است موارد ذیل باید مورد توجه قرار گیرد:

ث-۱) استهلاك این دارایی‌ها در سنوات بعد، به عنوان هزینه قابل قبول، پذیرفته نمی‌شود.

ث-۲) چنانچه در رسیدگی‌های سنوات بعد محرز شود که این دارایی‌ها برای اهدافی خارج از اساسنامه مصوب موسسه مورد استفاده قرار می‌گیرند، مالیات مربوط باید در همان سال احراز و برای مدت زمانی که دارایی خارج از چارچوب اساسنامه مورد بهره‌برداری قرار گرفته است (در صورت تکرار برای سنوات بعد) از موسسه مطالبه گردد.

بدیهی است چنانچه موسسه زینانی از بابت فعالیت‌های در چارچوب اساسنامه داشته باشد، این زیان باید در محاسبه مالیات مربوط لحاظ شود.

تبصره (۱): خدمات موسسان و اعضاء هیات مدیره موسسه خیریه، افتخاری و داوطلبانه محسوب می‌شود. بنابراین جوهری که تحت هر عنوان به این افراد پرداخت شود، در گروه هزینه‌های قابل قبول موسسه قرار نمی‌گیرد.

تبصره (۲): در صورتیکه پاداش پرداختی به کارکنان بر حسب میزان کارآیی ایشان تعیین شده باشد، هزینه پاداش متناسب با کار فوق‌العاده انجام شده، قابل قبول خواهد بود. لیکن پرداخت پاداش بر پایه درصدی از کمک‌های جذب شده یا وجوه مازاد، قابل قبول نمی‌باشد.

جزء (۲) بند (ب) تبصره (۶) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور

سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است در مورد اشخاص موضوع بندهای «د»، «ه»، «ح»، «ط»، «ی» و «ک» و

فعالیت های قرآنی موضوع بند «ل» ماده (۱۳۹) قانون مالیات های مستقیم که **به علت عدم تسلیم**

اظهاری نامه مالیاتی و یا دفاتر و اسناد و مدارک حسب مورد برای عملکرد سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ مشمول

برخورداری از معافیت یا نرخ صفر مالیاتی نشده اند، **با دریافت اظهاری نامه مالیاتی و دفاتر و اسناد و مدارک**

در سال ۱۴۰۲، نسبت به اعمال معافیت یا نرخ صفر مالیاتی برای مواردی که مالیات هر سال از سال

های مذکور آنها پرداخت نشده است، اقدام کند و کلیه جریمه های پرداخت نشده (اعم از قابل بخشودگی

و غیر قابل بخشودگی) اشخاصی که نسبت به پرداخت مالیات اقدام نموده اند را مورد بخشودگی قرار دهد.

مشوق های (معافیت) مالیاتی درآمدهای خدماتی ابرازی بیمارستانها، هتلها و مراکز اقامتی

<p>واحدی که پس از اخذ پروانه بهره برداری از مراجع قانونی ذی ربط یا مجوزهای لازم از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و با رعایت قوانین و مقررات مربوط شامل هتل، متل، مهمانپذیر، هتل آپارتمان، زائرسراها و خانه مسافرها، اقامتگاه های بوم گردی و اقامتگاه های سنتی، مجتمع ها و اردوگاه های گردشگری، هتل بیمارستان، تأسیسات اقامتی واقع در مجتمع های خدمات رفاهی بین راهی، دهکده های سلامت تأسیس و فعالیت می نمایند.</p>		<p>هتلها و مراکز اقامتی گردشگری</p>				
<p>اشخاص حقوقی غیر دولتی</p>		<p>دایره شمول (اشخاص مشمول)</p>				
<p>درآمدهای خدماتی ابرازی به نرخ صفر مشمول مالیات می باشد</p>		<p>مشوق (معافیت) مالیاتی</p>				
<p>از ابتدای سال ۱۳۹۵ از طرف مراجع قانونی ذی ربط برای آنها پروانه بهره برداری یا مجوز صادر گردد. (پروانه های بهره برداری دارای مدت معین و همچنین پروانه های بهره برداری موقت در مدت اعتبار آن بعنوان پروانه بهره برداری پذیرفته می شوند.)</p>		<p>شرط اعمال مالیات به نرخ صفر</p>				
<p>تسلیم اظهارنامه مالیاتی و دفاتر و اسناد و مدارک موضوع ماده ۹۵ ق.م.م در موعد مقرر</p>						
<p>از تاریخ شروع فعالیت - (تاریخ صدور مجوز فعالیت واحدهای خدماتی بیمارستانها، هتلها و مراکز اقامتی گردشگری شروع فعالیت تلقی می گردد، مگر آنکه تاریخ فعالیت به طور جداگانه در آنها قید گردیده باشد.)</p>		<p>تاریخ شروع محاسبه مالیات به نرخ صفر</p>				
<p>سایر مناطق</p>		<p>مناطق کمتر توسعه یافته</p>				
سایر	مناطق آزاد	شهرکهای صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی	سایر	مناطق آزاد	شهرکهای صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی	مدت استفاده از مشوق (معافیت) مالیات به نرخ صفر
۵	۲۰	۷	۱۰	۲۰	۱۳	

* درآمدهای کتمان شده مشمول محاسبه مالیات به نرخ صفر نمی باشد.

** واحدهای مذکور که از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ به بعد از طرف مراجع قانونی ذی ربط برای آنها پروانه بهره برداری یا مجوز فعالیت صادر گردیده ولی تاریخ شروع بهره برداری یا فعالیت آنها قبل از ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ باشد شروع دوره برخورداری از نرخ صفر مالیاتی آنها از تاریخ ۱۳۹۵/۰۱/۰۱ تعیین می شود.

مشوق های مالیاتی در آمد موسسات نگهداری معلولین ذهنی یا حرکتی

۱- نگهداری معلولان ذهنی و حرکتی

۲- در آمد نگهداری اشخاصی که بر اثر ضایعات جسمی یا روانی یا ذهنی یا توأم به صورت دائم دچار اختلال سلامت و کارایی شده اند از جمله سالمندان ناتوان که توسط کمیسیون پزشکی سازمان بهزیستی معلول شناخته می شوند و به صورت روزانه یا شبانه روزی از اشخاص مزبور نگهداری می نمایند

فعالیت های مشمول مالیات به نرخ صفر

۳- ارایه خدماتی نظیر خدمات آموزشی و پزشکی و توانبخشی موسسات مزبور در داخل مرکز یا با اعزام نیرو به محل زندگی معلول جزئی از فرآیند نگهداری محسوب می گردد.

مشمول مالیات به نرخ صفر

مشوق مالیاتی

اشخاص حقیقی و حقوقی

دایره شمول

اخذ پروانه فعالیت از مراجع ذیربط

تسلیم اظهارنامه مالیاتی و دفاتر و اسناد و مدارک موضوع ماده ۹۵ ق.م.م در موعد مقرر

شرط اعمال معافیت

وجوه واریزی و کمکهای غیر نقدی و بلاعوض اشخاص حقیقی و حقوقی

ماده ۱۷۲- صد درصد (۱۰۰٪) وجوهی که به حسابهای تعیین شده از طرف دولت به منظور بازسازی یا کمک و نظایر آن به صورت بلاعوض پرداخت می‌شود و همچنین وجوه پرداختی یا تخصیصی و یا کمک‌های غیر نقدی بلاعوض اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی جهت تعمیر، تجهیز، احداث و یا تکمیل مدارس، دانشگاهها، مراکز آموزش عالی و مراکز بهداشتی و درمانی و یا اردوگاه‌های تربیتی و آسایشگاهها و مراکز بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و جمعیت هلال احمر و کتابخانه و مراکز فرهنگی و هنری (دولتی) طبق ضوابطی که توسط وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فن‌آوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود از درآمد مشمول مالیات عملکرد سال پرداخت منبعی که مودی انتخاب خواهد کرد قابل کسر می‌باشد.

ضوابط اجرایی ماده ۱۷۲ (شرط پذیرش کمک های اعطایی به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی)

عنوان وجوه واریزی	شرایط پذیرش وجوه جهت کسر از درآمد مشمول مالیات
۱- وجوه واریزی بابت یازسازی و یا کمک و نظایر آن	واریز وجوه به حسابهای تعیین شده از طرف دولت
	تسلیم قبض بانکی به اداره امور مالیاتی
<u>۲ و ۴- واریز وجوه و کمکهای اعطایی غیر نقدی بابت مصرف در امور تعمیر، تجهیز، احداث یا تکمیل آن دسته از مدارس، دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و مراکز بهداشتی و درمانی و یا اردوگاه های تربیتی و آسایشگاه ها، مراکز بهزیستی و کتابخانه‌ها و مراکز فرهنگی و هنری که بودجه آنها به وسیله دولت تأمین می‌شود.</u> <u>تبصره- کمک های نقدی و غیرنقدی اشخاص بابت ساخت بیمارستان، مراکز بهداشتی، درمانی و تأمین امکانات و تجهیزات مورد نیاز آنها واقع در محدوده اراضی دانشگاه های علوم پزشکی دولتی و در مالکیت آنها</u>	به حساب‌های خاصی که در تهران از طرف وزارت یا سازمان ذیربط و در استان‌ها از طرف ادارات کل یا سازمان‌های مربوطه و در مورد دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی توسط رؤسای آنها افتتاح می گردد، واریز می شود،
	دستگاه دریافت کننده مکلف است صورت کمک‌های دریافتی خود در هر سال را حداکثر تا آخر تیرماه سال بعد به اداره کل امور مالیاتی ذیربط تسلیم نماید.
	در مورد کمک‌های نقدی با تأیید ذیحساب و بالاترین مقام دانشگاه
	و در مورد کمک‌های غیرنقدی پس از ارزیابی کارشناس رسمی با تأیید ذیحساب و بالاترین مقام دانشگاه

ضوابط اجرایی ماده ۱۷۲

شرایط پذیرش وجوه جهت کسر از درآمد مشمول مالیات	عنوان وجوه واریزی
<p>۱-۳- کمک‌های نقدی مؤدیان به اشخاص موضوع این بند حداکثر تا بیست درصد (۲۰٪) درآمد مشمول مالیات منبع مالیاتی انتخاب شده توسط مؤدی، قابل کسر از درآمد مشمول مالیات عملکرد سال پرداخت او خواهد بود.</p>	<p>۳ و ۴- وجوهی و کمک‌های غیر نقدی اعطایی که جهت بهداشت و درمان و بهزیستی بیماران به انجمن حمایت از بیماران کلیوی، بنیاد امور بیماری‌های خاص، مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان، کانون بهبود و پرورش هموفیلیان ایران، انجمن امداد به بیماران سرطانی ایران (انجمن امداد ایران)، انجمن حمایت از بیماران سرطانی یزد، مؤسسه غیردولتی خیریه یاوران مهدی موعود برای ساخت بیمارستان مهدی، کلینیک آموزش و پیشگیری سرطان، انجمن خیریه حمایت از بیماران سرطان آذربایجان متعلق به دانشگاه علوم پزشکی تهران و مؤسسه تحقیقات غربی، که مورد تأیید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد و آسایشگاه خیریه کهریزک، پژوهشکده رویان، بنیاد خیریه سپهر، مؤسسه بنیاد خیریه روشنایی امید ایرانیان، ستاد مردمی رسیدگی به امور دیه و کمک به زندانیان نیازمند (ستاد دیه کشور)، بنیاد</p>
<p>۲-۳- مؤسسات یاد شده (دریافت کننده کمک) مکلفند فهرست وجوه دریافتی هر ماه را تا پایان ماه بعد به اداره کل امور مالیاتی مربوط اعلام و وجوه دریافتی را بر اساس نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به مصرف بهداشت و درمان و بهزیستی بیماران مستمند و تهیه وسایل پزشکی مورد نیاز برسانند و تأییدیه صادره از وزارت مذکور در مورد صحت مصرف وجوه دریافتی هر سال را تا پایان تیرماه سال بعد به اداره کل امور مالیاتی مربوط تسلیم نماید و سازمان مورد نظر نیز موظف به بررسی موارد مصرف می‌باشد.</p>	<p>زینب کبری (س)، مؤسسه خیریه ایتمام و مستمندان امام حسن مجتبی (ع)، خیریه بهشت امام رضا (ع)، مجتمع نیکوکاری رعد، مؤسسه نیکوکاری کاشانی مهر کاشان، جمعیت طلوع بی نشان‌ها، انجمن اهدای عضو ایرانیان، انجمن خیریه حمایت از بیماران مبتلا به سرطان استان زنجان (مهرانه)، انجمن حمایت از بیماران سرطانی دزفول، بنیاد قلب فارس، مجمع خیرین سلامت کشور، مؤسسه خیریه حمایت از بیماران مبتلا به سرطان نور، موسسه خیریه راه ایمان مهر، موسسه خیریه زنجیره امید و جامعه خیرین مدرسه ساز پرداخت می‌شود.</p>
<p>۳-۳- در صورت عدم مصرف وجوه و یا کمک‌های غیرنقدی بلاعوض دریافتی از اشخاص حقیقی یا حقوقی جهت مصرف در موارد مصرح در این بند (بند ۳) توسط مؤسسات دریافت کننده وجوه و یا کمک‌ها و همچنین عدم ارائه مدارک و مستندات مربوطه به چگونگی و نحوه مصرف وجوه به سازمان امور مالیاتی کشور، امکان برخورداری از تسهیلات مقرر در ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم برای اینگونه مؤدیان (اشخاص حقیقی و حقوقی) نسبت به پرداخت وجوه یا کمک‌های غیرنقدی مذکور میسر نخواهد بود.</p>	

اصلاحیه ضوابط اجرایی موضوع ماده ۱۷۲ قانون مالیاتهای مستقیم

بخشنامه های 210/63698/د مورخ 1402/09/14 و 210/58109/د مورخ 1402/08/24 و 210/65781/د مورخ 21/09/1402

- ✓ در بند (۳) ضوابط اجرایی یاد شده عبارت «کلیه وجوهی که بابت طرح توسعه بیمارستان امیراعلم توسط افراد حقیقی، حقوقی غیردولتی و خیرین هزینه می گردد، پس از تایید مدیر مالی و ریاست محترم دانشگاه علوم پزشکی تهران» به انتهای فهرست موسسات و انجمن های این بند اضافه می شود. " جهت اجرا ارسال می گردد.
- ✓ اضافه شدن عبارات «موسسه مجمع خیرین بهداشت و سلامت امام هادی (ع) استان اصفهان»، «موسسه غیرتجاری خیریه حمایت از بیماران پوستی خاص (خانه ای بی)»، «انجمن حمایت از بیماران پارکینسونی نسیم مهر»، «انجمن حمایت از بیماران خاص امام علی (ع) شهرستان قدس» و «انجمن خیریه چهارده معصوم (ع)» بعد از عبارت «موسسه مطالعات راهبردی تعلیم و تربیت برهان» جهت اجرا ارسال می گردد. شایان ذکر است بهره مندی موسسات فوق الذکر از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۳ می باشد.
- ✓ عبارت «موسسه خیریه محبان الزهرا(س) - نورا» به انتهای فهرست موسسات و انجمن های بند (۳) ضوابط اجرایی یاد شده جهت اجرا ارسال می گردد. شایان ذکر است بهره مندی موسسه فوق الذکر از تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۹ می باشد.

✓ اضافه شدن عبارت «بنیاد نیکوکاران راه آسمان» به انتهای فهرست موسسات و انجمن های بند (۳) ضوابط اجرایی موضوع ماده یاد شده

جهت اجرا ارسال می گردد. شایان ذکر است بهره مندی موسسه فوق الذکر از تاریخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۸ می باشد. (بخشنامه

شماره ۲۱۰/۴۱۸۹/د مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۹)

✓ اضافه شدن عبارت «موسسه دارالایتام مهدیه همدان» به انتهای فهرست موسسات و انجمن های بند (۳) ضوابط اجرایی موضوع ماده

یاد شده جهت اجرا ارسال می گردد. شایان ذکر است بهره مندی موسسه فوق الذکر از تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۷ می باشد. (بخشنامه شماره

: ۲۱۰/۱۵۲۶۵/د مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۷)

نحوه تقویم اموال منقول یا غیر منقول و منافع اموال به عنوان کمک غیر نقدی

۵- در صورتی که اموال منقول و غیرمنقول یا منافع اموال به عنوان کمک‌های غیرنقدی به مؤسسات مذکور در بندهای ۲ و ۳ اعطا گردد، **ارزش اموال غیرمنقول طبق نظر کارشناس رسمی دادگستری به تاریخ انتقال، تقویم و در مورد انتقال اموال منقول مبنای محاسبه قیمت روز اعطاء آنها خواهد بود.** در صورتی که نسبت به مورد اخیر بین ادارات کل امور مالیاتی و اعطاء کنندگان **راجع به میزان قیمت اختلاف بروز نماید، مرجع رسیدگی به اختلاف، هیأت حل اختلاف مالیاتی** خواهد بود که رأی آن قطعی و لازم الاجرا بوده و در سایر مراجع مالیاتی قابل طرح نخواهد بود.

عدم رعایت ضوابط اجرایی ماده ۱۷۲ توسط موسسات دریافت کننده کمک

۶- ادارات امور مالیاتی با دریافت اصل قبوض بانکی پرداخت وجوه یا اصل گواهینامه یا اسناد تحویل کمک‌های غیرنقدی و ضبط آن در پرونده مالیاتی مربوط (در مورد وجوه موضوع بند ۳ این ضابطه با کسب تأییدیه از مرجع ناظر ذیربط) نسبت به کسر مبالغ پرداختی یا ارزش کمک‌های غیرنقدی از درآمد مشمول مالیات عملکرد سال پرداخت یا اعطاء کمک از منبع منتخب مؤدی اقدام خواهند نمود.

۷- در صورت عدم رعایت جزءهای (۲-۳) و (۳-۳) توسط مؤسسات مذکور در بند ۳ و همچنین مؤسساتی که به فهرست اضافه می‌شوند، نسبت به ارائه فهرست وجوه دریافتی، موارد مصرف و اخذ تأییدیه لازم خودداری نموده و اقدام نکنند و یا اقدام به مصرف خارج از اهداف تعیین شده اولیه برای قرار گرفتن در فهرست موضوع بند ۳ مؤسسات موصوف نمایند، با اعلام سازمان امور مالیاتی کشور از فهرست بند مذکور حذف و تا ۳ سال امکان درج مجدد در فهرست مربوطه را نخواهند داشت. فهرست اشخاص حذف شده از بند مزبور هر سال توسط سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌گردد.

۸- اصلاحات به عمل آمده در این ضوابط اجرایی از تاریخ ۱۳۹۹/۰۱/۰۱ لازم‌الاجرا می‌باشد.

احکام بودجه سال ۱۴۰۳

✓ کلیه مراکز درمانی اعم از دولتی، خصوصی، وابسته به نهادهای عمومی، نیروهای مسلح، خیریه ها و شرکت های دولتی مکلفند **ده درصد (۱۰٪) از حق الزحمه یا حق العمل گروه پزشکی** که به موجب **دریافت وجه** صورت حساب های ارسالی به بیمه ها و یا نقدا از طرف بیمار پرداخت می شود، به عنوان **علی الحساب مالیات کسر و به نام پزشک مربوط تا پایان ماه بعد از وصول مبلغ صورتحساب به حساب سازمان امور مالیاتی کشور واریز کنند.** مالیات علی الحساب این بند شامل کلیه پرداخت هایی که به عنوان درآمد حقوق و کارانه مطابق قوانین بودجه سنواتی پرداخت و مالیات آن کسر می شود، نخواهد بود. حکم ماده (۱۹۹) قانون مالیات های مستقیم در اجرای این جزء جاری می باشد.

✓ ۲- کلیه صاحبان **حرف و مشاغل پزشکی، پیراپزشکی،** داروسازی و داروخانه ها و دامپزشکی و فروشندگان تجهیزات پزشکی که پروانه کار آنها توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا سازمان نظام پزشکی ایران صادر می شود و کلیه اشخاص شاغل در کسب و کارهای حقوقی اعم از وکالت و مشاوره حقوقی و خانواده، مکلفند **از پایانه فروشگاهی استفاده کنند.** با مستنکفان از اجرای این حکم مطابق قانون پایانه های فروشگاهی و سامانه مودیان مصوب ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ برخورد می شود. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف به معرفی متخلفان به مراجع ذی صلاح و ارائه گزارش فصلی به مجلس شورای اسلامی می باشد.

تکالیف قانونی بیمارستانها ، سایر مراکز تشخیصی و درمانی و پزشکان معالج طبق آیین نامه تحریر دفاتر

صاحبان بیمارستانهایی که در قالب اشخاص حقیقی اقدام به فعالیت می نمایند طبق جزء ردیف ۴ بند ب ماده ۲ آیین نامه اجرایی مربوط به دفاتر ، اسناد و مدارک موضوع ماده ۹۵ قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی مصوب ۳۱/۰۴/۱۳۹۴ برای عملکرد سال ۱۳۹۵ و به بعد (گروه اول) و همچنین طبق ردیف ۶ بند الف ماده ۹۶ ق.م.م. مصوب ۲۷/۱۱/۱۳۸۰ مکلف به نگهداری دفتر روزنامه و کل موضوع قانون تجارت بوده و به موجب ماده ۱۰۰ ق.م.م مکلفند نسبت به تسلیم اظهارنامه مالیاتی شامل ترازنامه و حساب سود و زیان مطابق نمونه هایی که توسط سازمان امور مالیاتی کشور تعیین می شود در موعد مقرر اقدام نمایند.

بیمارستانهایی که در قالب اشخاص حقوقی اقدام به فعالیت می نمایند طبق ماده ۱۱۰ ق.م.م در قالب گروه اول مکلف به نگهداری دفتر روزنامه و کل و تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود زیان در موعد مقرر می باشند.

نحوه شناسایی و ثبت درآمدها و محاسبه درآمدها مشمول مالیات بیمارستانها، سایر مراکز تشخیصی و درمانی و پزشکان معالج

نحوه ثبت درآمد	نوع درآمد
<p>در موارد ارائه سرویسهای تشخیصی و درمانی که بین بیمارستان و پزشک قرارداد مشارکت منعقد و بیمارستان با توجه به قرارداد منعقد به شناسایی درآمد خود به نسبت تعیین شده در قرار داد اقدام و سهم پزشک را به حساب پزشک منظور یا پرداخت می کند، در این صورت به نسبت سهم درآمد خود بشرح قرارداد مشمول مالیات خواهد بود.</p>	<p>۱- درآمد حاصل از سرویسهای تشخیصی و درمانی در صورتی که بین بیمارستان و پزشک قرار داد مشارکت تنظیم گردیده باشد</p>
<p>در مورد ارائه سرویسهای تشخیصی و درمانی توسط بیمارستان با استفاده از خدمات سایر پزشکان در قالب قرارداد حق الزحمه ای، کل درآمد ارائه خدمات تشخیصی و درمانی بعنوان درآمد بیمارستان با رعایت مقررات مشمول مالیات خواهد بود. در این صورت در موارد رسیدگی به دفاتر و اسناد و مدارک ، هزینه خدمات ارائه شده توسط پزشکان مذکور با رعایت مقررات بعنوان هزینه قابل قبول مالیاتی می باشد.</p>	<p>۲- درآمد حاصل از سرویسهای تشخیصی و درمانی بیمارستان با کمک سایر پزشکان در قالب قرار داد خدمات پزشکی</p>
<p>در موارد ارائه سرویسهای تشخیصی و درمانی توسط بیمارستان با استفاده از خدمات پزشکان مستخدم (حقوق بگیر) ، کل درآمد ارائه خدمات تشخیصی و درمانی بعنوان درآمد بیمارستان با رعایت مقررات مشمول مالیات خواهد بود و هزینه حقوق نیز بعنوان هزینه قابل قبول مالیاتی بیمارستان خواهد بود.</p>	<p>۳- درآمد حاصل از سرویسهای تشخیصی و درمانی بیمارستانها با کمک پزشکان مستخدم (حقوق بگیران)</p>
<p>سایر درآمدهای بیمارستانها شامل درآمد کترینگ ، هتلینگ ، آزمایشگاه و داروخانه و سایر بخشهای خدماتی و بازرگانی نیز با رعایت مقررات جزء درآمد های مشمول مالیات می باشند و چنانچه بخشی از خدمات به صورت قرارداد اجاره صورت پذیرد ، درآمدهای مذکور طبق مفاد قرارداد محاسبه و با رعایت مقررات مشمول مالیات خواهد بود</p>	<p>۴- سایر درآمدهای بیمارستانها و مراکز تشخیصی و درمانی</p>

نکات قابل توجه در رسیدگی عملکرد

۱- در زمان رسیدگی به حساب درآمدهایی که بطریق مشارکت در دفاتر بیمارستان شناسایی شده است گروههای رسیدگی ضمن اخذ قرارداد مشارکت ونحوه تفکیک درآمد بیمارستان و پزشک ، طبق قراردادهای فی ما بین اقدام لازم بعمل آورند و در صورت عدم ارائه قرارداد مشارکت ، کل درآمد حاصله بعنوان درآمد بیمارستان تلقی خواهد شد.

۲- گروههای رسیدگی کننده مالیاتی ضمن بررسی قراردادهای مذکور و انطباق آن با مبالغ ثبتي ، از رعایت مفاد قرارداد در ثبت و شناسایی درآمد و مبالغ منظور شده به حساب پزشکان اطمینان حاصل نمایند.

۳- نحوه شناسایی درآمد حاصل از سرویسهای تشخیصی و درمانی بیمارستانها و سایر مراکز تشخیصی و درمانی بصورت تعهدی بوده و در زمان صدور صورتحساب می بایست نسبت به شناسایی کل درآمد حاصله اقدام نمایند (عدم وصول بخشی از خدمات ارائه شده در زمان صدور صورتحساب بعلت پوشش بیمه ای مانع از شناسایی درآمد حاصله نخواهد بود). در صورتی که بخشی از مستندات ارسالی برای شرکتهای بیمه ای به هر دلیل مورد پذیرش واقع نشده باشد، در صورت شناسایی درآمد ، برگشت آن از نظر مالیاتی با ارائه مستندات مربوط قابل پذیرش خواهد بود.

۴- گروههای رسیدگی کننده می بایست علاوه بر استخراج اطلاعات بیمارستان ها از سامانه های اطلاعاتی موضوع ماده ۱۶۹ قانون مالیاتهای مستقیم **نسبت به استعلام از مراکز بیمه ای اقدام نموده** و ضمن تطبیق اطلاعاتی حاصله با درآمدهای حاصله، نسبت به بررسی میزان سهم شرکت بیمه گذار و مبالغ ناخالص پرداختی و نحوه ثبت درآمدهای شناسایی شده آن در دفاتر که قبلاً ذکر گردیده است اطمینان حاصل نمایند.

۵- در زمان رسیدگی و تعیین درآمد مشمول مالیات به صورت علی الراس ، در آمد مشمول مالیات بیمارستانها از منابع حاصل از خدمات درمانی و تشخیصی بر مبنای نحوه شناسایی آنها که در بندهای فوق ذکر گردیده است پس از اعمال ضرایب مناسب محاسبه میگردد

نکات قابل توجه در رسیدگی حقوق :

- ۱- هر دو گروه از اشخاص بیمارستانی (حقیقی و حقوقی) مکلف به تسلیم فهرست مالیات حقوق پرداختی می باشند.
- ۲- کلیه پرداختهای صورت گرفته به هر نحو به پزشکان معالج مستخدم بیمارستان مشمول مالیات حقوق می باشد.

اطلاعیه شماره 20- اعلام مصادیق عدم الزام به صدور صورتحساب الکترونیکی و ثبت در سامانه مودیان

موارد ذیل نیاز به صدور صورتحساب الکترونیکی و ثبت در سامانه مودیان نمی باشد:

- درآمد اجاره اموال غیرمنقول؛
- خرید و فروش سهام/اوراق بهادار؛
- سود و زیان حاصل از تسعیر ارز؛
- سود سپرده بانکی؛
- سود سهام و اوراق بهادار؛
- حق عضویت؛
- کمک های بلاعوض؛